

Opłata prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych, wynosi: a) w Warszawie rocznie: rs. 7. kop. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rs. 1 kopiejek 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4.)

KRONIKA

Na prowincji w Królestwie z pocztą rocznie rs. 12 (złp. 80); kwartalnie rs. 3 (złp. 20). W Cesarstwie też sama opłata, go na prowincji w Królestwie, z dodaniem rs. 4 rocznie lub 1 kwartalnie za koperty.

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Jutro ŚŚ. Benona B. i Justyny P. M.

Wschód słońca o g. 3 m. 40. — Zach. o g. 8 m. 21.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w domu Nro 391. naprzeciw Saskiego placu.

Dzisiaj rano stopnieciepła 13. wczoraj w poł. ciep. 15. Wysokość wody na Wiśle stóp 2.

Z Petersburga, 23 maja (4 czerwca).

Przez Reskrypta CESARSKIE z d. 18 maja r. b. wydane na imię naczelników gubernji Mińskiej i Czernihowskiej, szlachcie tych gubernji dozwolonym zostało NAJMIŁOŚCIWIEJ przystąpić do ułożenia projektu przepisów dotyczących polepszenia i urzędzenia bytu włościan dóbr obywatelskich pomienionych gubernji, na tychże zasadach głównych, jakie wskazane zostały przez NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA szlachcie innych gubernji.

— P. minister oświecenia narodowego doniósł rządzącemu senatowi, że z powodu jego odjazdu, za zezwoleniem Najwyższem, na kilka dni do Moskwy, NAJJAŚNIEJszemu Cesarzowi spodobało się na czas jego nieobecności, poruczyć Zarząd ministerstwa oświecenia narodowego towarzyszowi ministra, radcy tajnemu *Muchanow*.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Heroldja Królestwa Polskiego. — Podaje do powszechnej wiadomości, iż w skutku jej przedstawienia, uznaniem zostały decyzja ogólnego zebrania Warszawskich departamentów rządzącego senatu, w d. 8 (20) maja r. b. zapadła, za szlachtę dziedziczną, która nabyła tego stanu przed ogłoszeniem prawa o szlachectwie, niżej wymienione osoby: Chrościcki Piotr-Paweł, herbu Leliwa; Karwowski Konstanty-Wacław, h. Rawicz; Kulesza Piotr h. Slepowron; Litwiński Alexander-Fryderyk-Wincenty, h. Jelita; Milewski Teodor, h. Slepowron; Otocky Albin-Ferdynand, h. Dołęga; Pigłowski Tomasz-Dyzma, h. Sokola; Pomorski Ignacy-Onufry, h. Trzy gwiazdy; Pomorski Leonard-Zacharyasz t. h.; Pomorski Wład. t. h.; Pomorski Józef-Nicefor, t. h.; Rylski Felician-Witold, h. Ostoja; Salecki Jan-Antoni; Załeski Józefat-Piotr-Franciszek, h. Lubicz; Zarzecki Leon, h. Warnia. — P. o. Prezesa, Rzeczywisty Rada Stanu, (podp.) Stanisław hrabia *Kossakowski*. — Naczelnny sekretarz, (podp.) *Rożyński*.

— W dniu wczorajszym welnj dostarczonej na jarmark terazniejszy, na trzech wagach miejskich i jednej w składzie Banku Polskiego, przeważono pudów 2,802, w ogóle zaś tego towaru na placu znajduje się 5,272 pudów. Oprócz tryków o których wspomnieliśmy, znajdują się jesz-

cze z Chelma pani Skórzewskiej i z Piekar. — Z kupców zagranicznych przybyli bracia Henslowie z Kempna i Aschkenaze z Wrocławia. Z fabrykantów krajowych: Rephan z Kalisza, Stejman i Kram z Tomaszowa. Wielu innych tak krajowych jak zagranicznych kupców i fabrykantów, są spodziewani.

— Dymisjonowany generał-lejtnant Zygmunt *Kurnatowski*, były członek rady administracyjnej, senator i prezes heroldji, kawaler orderów: św. Alexandra Newskiego, Orła Białego, św. Anny 1ej klasy z koroną, św. Włodzimierza 2ej klasy, św. Stanisława 1ej klasy, krzyża wojskowego kawalerskiego i legji honorowej, przeżywszy lat 83, w dniu wczorajszym o godzinie 11ej z rana, rozstał się z tym światem.

— Pan Apolinary *Kątski*, w przejeździe do Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, zatrzyma się w dniu 24 i 25 b. m. w Kaliszu. w celu dania tamże koncertu.

— W przeszłym miesiącu umarła w Kościelnkach pod Krakowem, utalentowana autorka *Pierscionków Babuni*, kilku mniejszych dziełek i licznych rozpraw o wychowaniu, rozrzuconych po dziennikach, pani *Wojnarowska*. Za wzór wzięła była sobie panią Hoffmanową i z całym zapalem oddawała się pracy piśmienniczej około wykształcenia młodszego pokolenia kobiet. W ostatnich latach często zapadała na zdrowiu. Bliższych szczegółów dotąd nie ogłoszono; dzienniki najbliższe, mianowicie *Czas krakowski*, nie wspomniały dotąd o jej zgonie.

Lwów. Z powodu wydania przez xiędza Józefa Dydyńskiego dzieła: *Wiadomość historyczna o mieście Klecku*, Dziennik Lwowski donosi, iż w Galicji kilku z duchownych spisuje podobne monografie, jako to: *Historję Glinian i okolicy*, którą już dawniej zapowiedziano, oraz *historję miasta Krosna, Oleska i Trębowli*.

WYŚCIGI KONNE

Dzień 2gi.

Ślicznie świeciło słońce po wczorajszym całkowannym deszczu; przemokła ziemia oszczędziła nam kurzu, była to więc najpiękniejsza pora do

przejażdżek zamiejskich, skutkiem czego publiczność wyścigowa, tak się prawie licznie jak i pierwszego dnia zebrała. Wyścigi odbyły się w porządku następującym.

Gonitwa 6ta. Nagroda towarzystwa puhar srebrny wartości rs. 100, *Hurdle-race*, czyli gonitwa z przeszkodami, konie wszystkich krajów i wszelkiego wieku, zwycięstwo pojedyncze, werst 1 1/2, waga funtów 180. Panowie jadą sami, stawka dukatów 25. Do tego wyścigu stawili się: Władysław hrabia *Zamoyski* na *Kustendzim* i hrabia *Lehdorf* na *Godolphinie*, *Kustendzi* odmówił zaraz skoku przy pierwszej przeszkodzie i trzeba było go zwrócić, co dało współzawodnikowi jego sposobność nabrania wielkiego awansu. I chociaż później *Kustendzi* z niesłychaną lekkością i zwinnością przesadzał przeszkody jedną po drugiej i gdyby odległość była dłuższa, byłby niezawodnie wygrał zakład, to jednak hrabia *Lehdorf* pierwszy dobiegł do mety w minut 3 sekund 44 1/2.

Gonitwa 7ma. Nagroda rządowa, puhar srebrny wartości rs. 20. Konie wszystkich krajów i wszelkiego pochodzenia, nie starsze nad lat 6, z wyłączeniem wałachów, bieg bez pszeszkód werst 1 i pół, zwycięstwo podwójne, waga podług wieku i krwi, stawka dukatów 25, w połowie dla konia 2go. Zapisani byli do tej gonitwy: 1) *Monitor* ogier kasztanowaty ze stada rządowego, zokój *Lienow* (kurtka czarna, rękawy i czapka szzerwone); 2) *Xiązka* klacz kara barona *Keudla*, zokój *Schultz* (kurtka zielona, rękawy białe); 3) *Songster* ogier gniady hr. *Konstantego Brantickiego*, zokój *Mikita* (kurtka, rękawy i czapka białe); 4) *Resolut* ogier kasztanowaty hr. *Andrzeja Zamoyskiego*, zokój *Newman* (kurtka i czapka niebieskie, rękawy czerwone); 5) *Uncle-Tom* ogier skarogniady hr. *Lehdorfa*; i 6) *Eloquence* klacz gniada hr. *Ludwika Krasińskiego*, zokój *Fryderyk Jacobs* (kurtka, czapka i rękawy niebieskie). Do pierwszego prześcigu stawily się wszystkie zapisane konie w komplecie i *Songster* z początku zaraz wysunawszy się naprzód prowadził gonitwę i nie dając się już wyprzedzić, obiegł metę w min. 2 sek. 12, za nim *Uncle-Tom*

NOC BEZSENNA.

ROZMYŚLANIA i POWIASTKI

Nieboszczyka *Pantofla*

Z PAPIERÓW PO NIM POZOSTAŁYCH

ogłoszone

przez

Eleonorę Sztyrmer.

TOM III.

(Ciąg dalszy).

(Patrz Nr. Kroniki 153.)

W kilka dni potem, w lasku o parę mil od Warszawy odległym, przechadzał się powolnym krokiem stary Wysokomirski z drugim mężczyzną. P. Jerzy był wyświeżony jak na paradę. Ręce w tył założył i pogwizdywał sobie jakiegoś wojskowego marsza. Wkrótce stawił się Skiba, ze swoim świadkiem. Odmierzono umówioną odległość, i przeciwnicy wzięwszy od świadków pistolety z odwiedzionymi już kurkami, zajęli wskazane im stanowiska. Stary był w najzwyczajniejszym swoim humorze; ani zbyt wesoły ani smutny. Zdawało się że z kartami w ręku siada do wiska. Każmierz błąd, wynędziały, z twarzą straszliwie zmienioną, poruszał się jakby machinal-

nie. Stanawszy na miejscu i spojrzawszy na przeciwnika, przyzwał swojego świadka i rzekł mu z pewnem wzruszeniem:

— Proszę ciebie Antoni, powiedz jeszcze raz temu starcowi, że ja szanuję jego siwiznę i charakter, — że do niego nie mam najmniejszej urazy, — że jeżeli go jakimkolwiek bądź sposobem ukrzywdził, (lubo doprawdy nie poczuwam się do żadnej winy) — to go najchętniej przeproszę! Ale niech mi da święty pokój! — Mam już przecie na sumieniu jego siostrzeńca!

— Pójdę jeżeli chcesz; — odpowiedział Antoni; — ale wiem że to się na nic nie przyda, bo stary uparty.

— Idź! — dla mojej spokojności.

Antoni wypełnił polecenie. P. Jerzy uśmiechnął się pogardliwie i odparł:

— Facecja! poprosz Wpan, JMpana adwokata, niechaj prędzej sprawę rozpoczyna. — I w trybunale nie ma zwyczaju stać w milczeniu u kratak.

Świadek odniósł odmówną odpowiedź.

Skiba westchnął, — podniósł pistolet do góry nie celując, i — wystrzelivszy w powietrze, podał własną pierś naprzód, jakby dla

tęgo żeby ją kula przeciwnika łatwiej znalazła. Stary aż się wstrząsł od gniewu.

— Co to? — zawołał, — fanfaronada? — fanaberja? — niegrzeczność? — milion kroć sto tysięcy... przepraszam! per ossa omnium defunctorum! w których liczbie i Wpan być możesz niebawem, — spodziewam się, że moje życie warte porządnego wystrzału! — do cietrzewia nawet niegodzi się strzelać po partacku, a cóż dopiero do człowieka honorowego. Strzelaj Wpan drugi raz!

Skiba, z flegmą znów wypalił w powietrze i odezwał się:

— Kończ Wpan; — odemnie niczego się innego nie doczekasz.

— Nie przywykłem, — odparł stary z oburzeniem; — nie przywykłem do nierównego boju. Ale na wszystko jest sposób. Jeżeli nie chcesz żebym cię miał za tchórza, to się zgodzisz na zmianę warunków. Staniemy o dwadzieścia kroków i pójdziem na spotkanie. Każdy może wystrzelić kiedy mu się podoba, może nawet dojść do przeciwnika i przyłożyć mu pistolet do piersi. Tu już żaden wybieg na nic się nie przyda.

Każmierz bez namysłu przyjął nowe warun-

ścigany z bliska przez *Eloquence* i *Xiążkę*. W drugim prześcigu zmieniła się kolej rzeczy, *Uncle-Tom* bowiem otrzymał plac boju, przebiegłszy metę w minut 2 sekund 6 i pół, wyprzedzając *Eloquence* o długość dwóch koni, za którą z bliska *Songster* i *Xiążka* zdążyły. Dla oznaczenia więc zwycięzcy konieczny był trzeci prześcig do którego wystąpiły już tylko cztery konie *Uncle-Tom*, *Songster*, *Eloquence* i *Xiążka*. Z tych *Uncle-Tom* znowu pierwszy dobiegł do mety w minut 2 sekund 11 1/3, za nim w niewielkiej odległości *Songster* i *Xiążka*, *Eloquence* dystansowana. Tak więc *Uncle-Tom* wziął nagrodę krwawo, bo w 3ch aż kursach zapracowaną.

Gonitwa 8ta. Propozycja Eustachego hrabiego *Wollowicza* i Adama hrabiego *Krasinńskiego*. Stały handicap dla koni wszelkiego wieku i wszystkich krajów werst 3 i pół, zwycięstwo pojedyncze, 50 dukatów stawki, 30 dukatów pod przypadkiem za niestawienie konia; a 25 dukatów kto nie melduje. Jeżeli wartość wyścigu przenosi 150 dukatów, drugi koń cofa stawkę. Stały 3 konie 1) *Velocity* klacz kara barona Keudla, zokej Schultz (kurtka zielona, rękawy białe); 2) *Sunflower* ogier gniady hrabiego Ludwika *Krasinńskiego*, zokej Fryderyk Jacobs (kurtka, czapka i rękawy niebieskie); 3) *Beauty* klacz kasztanowata J. U. Niemcewicza, zokej Chilcot (kurtka, czapka i rękawy czerwone). W tym wyścigu długo zwycięstwo ważyło się pomiędzy *Velocity* a *Beauty*, nareszcie ta ostatnia wzięła nagrodę, obiegłszy szranki w minut 4 sekund 53.

Gonitwa 9ta. Nagroda Towarzystwa rsr. 150. Konie pół-krwi, wszelkiego wieku, zrodzone w królestwie Polskim, wałachy wyłączone, stawka dukatów 20, pod przypadkiem w razie cofnięcia konia, bieg bez przeszkód werst 1 1/4, zwycięstwo podwójne. Do tej gonitwy stanęły trzy konie: 1) *Renner*, ogier gniady ze stada rządowego, zokej Lienow (kurtka czarna, rękawy i czapka czerwone); *Little-Boxer*, ogier kasztanowaty p. *Henkego*, zokej . . . . . (kurtka czerwona, rękawy białe, czapka czarna); 3) *Dobosz*, ogier skarogniady hrabiny Augustowej *Potockiej*, zokej Newman (kurtka i czapka granatowe, rękawy żółte). *Retriver*, zestad rządowego, meldowany poprzednio, został wycofany. W pierwszym prześcigu wygrał *Dobosz*, w minut 2 sekund 9 1/4, wyprzedzwszy *Rennera* na długość dwóch, a *Little-Boxera* na długość kilkunastu koni. W prześcigu drugim, jakkolwiek *Renner* długo utrzymywał się pierwszy, *Dobosz* od połowy szranków wyprzedził go i dobiegł mety w tym samym porządku co i poprzednio. Obieg trwał minut 2 sekund 7 1/4.

Gonitwa 10ta, z nagrodą przeznaczoną dla wałachów włościańskich, nie miała wcale miejsca, z tych samych powodów co i dnia onegdajszego.

Gonitwa 11ta. *Steeple-Chase*. Nagroda z podpisów w wysokości najmniej stu dukatów, panowie jeżdżą sami, waga 168 funtów pruskich, prześcigi 3 mile angielskie, przeszkody nie wyższe

ki i ruszył wolnym krokiem prosto ku temu, który tak uporczywie nastawał na jego życie. — Szedł i trzymał pistolet lufą do góry. Wyso-komirski patrzył na niego z pewnem zdumieniem, wszakże rozgniewało go to, że młokos nie chciał go uczcić wystrzałem, i z passją wyrychtowawszy pistolet, palnął do przeciwnika.

Skiba, raniony w prawe ramię, nie poszedł dalej, nie dotarł do adwersarza i nie przyłożył mu lufy do piersi jak to mógł uczynić podług warunków; — lecz natychmiast zatrzymał się, przełożył pistolet z omdlałej i krwią oblaną prawej ręki w lewą — i wystrzelił w powietrze. — Potem, ukłonił się staremu i chciał odejść, lecz p. Jerzy przyskoczył do niego i porwawszy jego dłoń, zawołał rozczulony:

— Zaczny, szlachetny, z ciebie młodzieniec, Kaźmierzu! — a po chwili dodał: — ach! dla czegoż tak ciężko mojego siostrzeńca ukrzywdził!

— Bogdaj, czy on nie większą krzywdę mi wyrządził! — odparł Skiba z westchnieniem. Ukłonił się jeszcze raz i odszedł.

Kiedy stary opowiedział siostrzanom swój

nad 3 1/2 stopy, stawka 50 dukatów, drugi koń cofa stawkę. Do tej gonitwy stanęli: 1) hr. Władysław *Zamoyski* na ogierze kasztanowatym *Odyn*, 2) hrabia *Götzen* na ogierze gniadym *Formidable*, i 3) hr. *Lehdorff* na ogierze gniadym *Godolphin*. Hrabia Władysław *Zamoyski* cofnął się przy samym początku. Z pozostałych dwóch, wygrał hr. *Götzen*, przesadziwszy wszystkie przeszkody i obiegłszy szranki w minut 12 sekund 28. Przez cały czas obiegu obadwaj wyborni jeźdźcy trzymali się prawie razem i dopiero u mety hr. *Götzen* o pół konia wyprzedził współzawodnika.

Wczoraj na wyścigi przez rogatkę Mokotowską przejechało karet 45, powozów 250, dorożek 186, bryczek 127, omnibusów 9, konno osób 63, pieszych zaś około 7,000.

Korrespondencja Kroniki.

Wilno d. 25 maja (6 czerwca) 1858.

Wyścigi konne.

Pisząc do was w roku przeszłym o wyścigach konnych w Wilnie, wspomniałem, że niektórzy litewscy obywatele powzięli wówczas myśl utworzenia wyścigowego towarzystwa; obecnie już ono istnieje, jak o tém kilkakrotnie *Kronika* pisała, a zawiązało się pod prezydencją J.W. jenerała Nazimowa. Lista członków składa się dziś z 76 osób, które przy wpisie obowiązały się płacić rocznie po rs. 15. Ustawa ułożona na wzór ustaw Towarzystw Warszawskiego i Tuleckiego została temi czasy przez jenerał-gubernatora przedstawiona do NAJWYŻSZEGO zatwierdzenia, które wszakże dotychczas nie nastąpiło. W skutek mających się odbyć w tym roku wyścigów, Towarzystwo prosiło J.W. jenerała Nazimowa o dozwolenie naznaczenia terminu onych i wybrania dla siebie wice-prezydenta, kassjera i sekretarza, a także sędziów i starterów. Na wice-prezydenta obrano hr. Mikołaja Tyszkiewicza, który się wielce przyczynił do zawiązania Towarzystwa, na sekretarza i kassjera p. Adama Galińskiego, na sędziów: marszałka Oszmiańskiego Jana Lubańskiego, Xawerego Dowgiełłę i pułkownika Polańskiego; na starterów: p. Seweryna Römęra, b. marszałka pow. Trockiego i wymienio-nego pułkownika Polańskiego. Gonitwy rozpoczęte o godzinie 4ej po południu, 15 (27) maja, odbyły się na płaszczyźnie leżącej pomiędzy przedmieściem Snipiszki a Kałwarją; urządzeniem łóż dla J.W. jenerała Nazimowa, dla członków Towarzystwa, dla widzów i trybuny dla sędziów trudnił się szczególnie hr. Mikołaj Tyszkiewicz, a rozmierzeniem areny i wyprowadzeniem barjery pułkownik Polański i p. Galiński. Arena miała obwód jedną werstę, same zaś szranki nie więcej siedmiu sążni szerokości i przy wyścigach włościańskich pokazały się nieco za ciasne z powodu większej liczby koni nie mogących się swobodnie wymijać. Dniem przed wyścigami ogłoszono programmat-owych, podług którego i odbyły się gonitwy. 1) Nagroda Towarzystwa rs. 500, dla koni czystej krwi będących własnością tutejszych mieszkańców, nie młodszych nad lat 3

pojedynek, Bolesław nie mógł się wstrzymać od wykrzyku:

— O! to pięknie! to szlachetnie z jego strony! Wszakże, należało się tego spodziewać od Szaraczka, bo nie znam pod słońcem czarniejszej duszy! — A zamysliwszy się, rzekł do brata z jakąś tęsknotą: — Widzisz x. Żegota, był przecie sposób uniknięcia infamji bez obrazy Boskiej! — mogłem stawić się na pojedynek i nie strzelać do Kaźmierza! — Facecja! — podchwycił stary; — nie wiedzieć co mówisz Bolesiu! Ponieważ w naszej rozprawie ze Skibą; z mojej strony nie było żartu, więc postępek adwersarza jest prawdziwie szlachetny. Każdy człowiek honoru przyzna mu nieustraszoną odwagę i oceni należycie ten szacunek, który młodzieniec pokazał dla mojej siwizny. Ale gdybyście wy obydwaj wystąpili naprzeciwko siebie z równą szlachetnością, i z niezłomnymi zamiarami strzelać w powietrze; to byście przy najpiękniejszych pobudkach odegrali byli płaską komedję, — i nie więcej. Światły was obydwóch posądził o tchórzostwo i na obydwóch rzucił infamję. W rzeczach ważnych nie wolno żartować.

— Ani też dawać zły przykład, — dodał

i nie starszych nad lat 8, stawka rs. 35, a dla nie będących członkami towarzystwa rs. 50; bieg werst 4, waga dla ogierów trzyletnich 3 pudy, czteroletnich 3 pudy 20 funtów, pięcioletnich 3 pudy 35 funtów, sześcioletnich i starszych 4 pudy 5 funtów; konie w Anglii urodzone niosą 10 funtów więcej, wałachy nie wyłączone. Stawka dołącza się do summy nagrodowej. Bez dwóch koni gonitwy nie ma, konie półkrwi nie wyłączone z wagą oznaczoną w następnej nagrodzie. Zameldowano: a) Tipperary-boy wałach kary lat 6, zokej Chilcote kurtka biała, rękawy i czapka czerwone, hr. Witolda Wollowicza; b) Witonja, klacz kasztanowata lat 3, zokej Cywiński kurtka żółta, czapka czerwona, hr. Marjana Czapskiego. Skoro konie stanęły w szrankach, zdania o nich bardzo były podzielone, jednak większość widzów wrożyła wygrane Witonii, lecz na początku gonitwy Tipperary-boy posunął się naprzód i zająwszy miejsce przy barjerze, na całej wyścigowej przestrzeni nie dał sobie wydrzeć pierwszeństwa, dobiegłszy do mety w 6 minut i 58 sekund, bijąc Witonie na długość trzech koni, nagroda zatem została mu przyznana. Gonitwa ta odbyła się wszakże tak powoli, prawie kurs-galopem, co zadziwiło publiczność oczekującą od folblutów przedszego biegu i większej emulacji. 2) Nagroda towarzystwa rs. 300, dla koni wszystkich krajów, będących własnością tutejszych mieszkańców nie młodszych nad 4 i nie starszych nad 8 lat, stawka rs. 10, a dla nie będących członkami towarzystwa rs. 25; waga dla ogierów pół krwi 4 lat 3 p. 5 f. 5 lat 3 p. 30 f. 6 i starszych 4 p. wałachy nie wyłączone, konie czystej krwi niosą 15 f. więcej, konie zaś które biegały i wygrały 20 f. więcej. Połowę stawek dla koni drugiego. Bieg 4 wersty, klacze niosą 5 f. mniej. Zameldowano: a) Filipo ogier gniady, 7 lat, zokej Fecz, kurtka żółta, czapka błękitna, hr. Mikołaja Tyszkiewicza; b) Nicaragua, ogier ciemno gniady 8 lat, zokej Chilcote, hr. Michała Wollowicza; c) Nitka, klacz siwa, obywatela Seweryna Romera; d) Derlej-arabien, ogier kary 7 lat, zokej Stefanowicz, obywatela Ludwika Pruszyńskiego; e) Wałach gniady, zameldowany przed samemi wyścigami hr. Józefa Tyszkiewicza. Gonitwę poprowadziła Nitka, której piękne kształty podobały się widzom, jednak na drugiej werście pozostała za wszystkimi końmi; ogier Filipo na pierwszej i na drugiej werście szedł na równi z Nicaraguą, na trzeciej pozostał na długość trzech koni i drugim stanął u mety; Nicaragua na drugiej werście zajął miejsce przy barjerze i do końca już był na przedzie dobiegłszy do celu w 5 minut i bijąc Filipo na długość 5 koni; Derlej-arabien na pierwszych dwóch werstach, równał się z innymi końmi, i trzeciej rzucił się za szranki, zszadził jeźdca i dalej nie poszedł; wałach gniady na pierwszej werście zajął miejsce przy barjerze, wyprzedzając Nitkę, na trzeciej prześcignięty przez Nicaraguę i Filipo, stanął u mety trzecim, pozostawszy na długość 15tu koni. Trzeba wszakże wiedzieć, że Nitka niosła ciężar większy o 140 funtów od oznaczonego w pro-

x. Żegota; — ani łamać prawo w najważniejszym względzie. to jest w jego moralnej podstawie, neutralizując tylko materialne skutki występku. Grzech zaczyna się od intencji, a kończy się czynem. Forma, tryb, i okoliczności towarzyszące czynowi, w każdym razie mniej lub więcej znaczą, lecz nietylko co alfa i omega — co następuje — Tu x. Żegota uśmiechnął się i rzekł jeszcze: — Widać że grzech śmiertelny jest ponętny dla zepsutej natury ludzkiej, kiedy nawet po czasie obudza w Bolesiu apetyt.

Na tem się wszystko skończyło. Bolesław oddawna już był wyszedł do dymisji i listem przeprosił Skibę. Odpowiedzi nie odebrał. Po przeczytaniu pisma Skiba zawołał z goryczą:

— Zabitego nie ma po co przeproszać! — Gniew mój zgwał, z ostatniem uderzeniem serca. Wszakże i za to kadzidło na grobie, jestem wdzięczen karmazynowi!

(Dalszy ciąg nastąpi).

grammie, a Derlej-arabien i wałach gniady o funtów 20; przytem żokeje na nich siedzący byli nie trenery i same konie nie trenowane. Nagroda i połowa stawki 45 rub. sr. przyznana Nikaragui.

3) Nagroda towarzystwa rs. 50 dla klacz włościańskich, pierwszej rs. 30, drugiej 20. Stały do wyścigów dwie klacze włościan rządowych: Gniada Bitowtisa i Czarna Bohdana. Klacz gniada poprowadziła gonitwę, trzymała się ciągle przy barjerze i pierwsza stanęła u mety w przeciągu 9 minut i 30 sekund, bijąc Czarną na długość konia. Bieg werst 4, obie klacze wzięły nagrody. Nagroda ta została przyznana z dobrym zamiarem, gdyż towarzystwo ma na celu zachęcenie włościan do dbałości o polepszenie rasy ich koni.

4) Nagroda towarzystwa rs. 200, dla koni pół krwi bez różnicy wieku, stawka rs. 5, a dla nie będących członkami towarzystwa rs. 15. Bieg werst 3, wałachy nie wyłączone, waga jak dla koni pół krwi. Zameldowano: a) Witonia klacz kasztanowata hr. Marjana Czapskiego; b) Leonidas ogier kary lat 6, żokój Fecz, hr. Witolda Wołowicza; c) Milda klacz gniada, żokój Czerniawski obywatela Rewińskiego. Witonia przy pierwszym skoku wyprzedziła Leonidasa i Mildę, potem ciągle otrzymując pierwszeństwo, dobiegła do mety z największą łatwością w 3 minuty i 58 sekund, zostawując Leonidasa i Mildę za słupem dystansowym; na pierwszej werście Milda chciała jej wydrzeć pierwszeństwo, lecz na drugiej zaszła jezdca (który zdołał jednak wskoczyć na nią) i wyprzedziła Leonidasa. Była na munsztuku (!) co jej oczywiście przeszkadzało w biegu, chociaż niosła jednostajny ciężar z Witonią i Leonidasem. Nagroda przyznana Witoni. 5) Propozycja hr. Marjana Czapskiego rs. 150. Jedna wersta, zwycięstwo podwójne, bez stawki, dla koni będących własnością tutejszych mieszkańców. Zameldowano Lilję, klacz siwą p. Ludwika Pruszyńskiego, ale gonitwy nie było dla braku innych koni, przytem sama Lilja cofnięta przez właściciela. 6) Wyścigi koni włościańskich o nagrodę rządową rs. 100 dla pierwszego 60, drugiego 30, trzeciego 10, odbyły się w następujący sposób. Stały koni 14 włościan rządowych; bieg werst 6, zwycięstwo pojedyncze, gonitwę tę podzielono na dwa oddziały. Najprzód wyścigały się wszystkie konie (14) pierwszą nagrodę otrzymał wałach kasztanowaty Ciechanowicza, bijąc współbiegających się na długość pięciu koni i stanawszy u mety w 14 minut 59 sekund; nagroda wynosiła rs. 30, czyli połowę pierwszego premium, — druga przyznano wałachowi kasztanowatemu Bernatowicza rs. 15, — trzecią siwemu wałachowi rs. 5. Nastąpiły potem w drugiej kategorii wyścigi tylko ogierów i klaczy wybranych z pomiędzy tych samych 14 tu koni. Bieg werst 3. Ubiegało się 4 konie; pierwszą nagrodę rs. 33 kop. 32 otrzymał ogier płowy włościanina Tumasa, stanawszy u mety w przeciągu 8 minut; drugą rs. 16 kop. 68; ogier gniady Szurpickiego. Do wyścigów pociągowych z ciężarem niemniejszym 50 pudów, których nagroda rządowa była rs. 60; dla pierwszego konia 30 rs. dla drugiego 20, a dla trzeciego 10, stanęło koni 16. Pierwsze premium przyznano ogierowi płowemu włościanina Kudraszewa który ciągnął 182 pudów 48 sznki; drugą ogierowi gniademu Zmijewskiego ciągnącemu 177 pudów 26 sznki, trzecią kasztanowatej klaczy Wojciechowicza, która wiozła 172 pudy 20 sznki.

Dzień pogodny i chłodny umiarkowanie sprzyjał wyścigom, a prawie cała ludność wileńska, zwabiona nowością, zbiegła się zawczasu, otaczając arenę. Massa wystrojonych dam zajmowała płatne miejsca w łoży widzów i członków towarzystwa, którzy po większej części podczas gonitwy, z godłem swem u kapeluszków, znajdowali się w arenie lub w trybunie. Za miejsce w łoży widzów płaciło się rs. 2, a za miejsce z powozem nieopodal barjery rs. 4. JW. generał Nazimow zaszczylił wyścigi swoją obecnością; zajmował on miejsce w osobno zbudowanej dla siebie łoży, w gronie dam i dostojniejszych urzędników. Konie otrzymujące premium obypywano oklaskami a komiczne włościańskie wyścigi, prowadzone bez ładu i składu przez samorodnych żokejów, tracących czapki, czapraki, siodła i wreszcie samych koni, wywoływały u publiczności homeryczne śmiechy i ironiczne bravo. Muzyka wojskowa umieszczona w środku areny przygrywała podczas gonitwy. Oto macie mniej więcej szczegółowe i wierne opisanie naszych wileńskich wyścigów, które jeszcze wiele zostawiają do życzenia, tak pod względem wytrenowanych koni, jak i

trenerów, a mianowicie lepszego porządku; lecz mamy nadzieję, że w przyszłym roku wszystko pójdzie inaczej; wszelka umiejętność od razu sama nie przychodzi, trzeba cierpliwości i doświadczenia, przeto czasu i dobrej woli. W następującej korespondencji przysługę wam sprawozdanie z naszych kontraktów, które się już mają ku końcowi, a których główną charakterystyką było urozmaicenie życia artystycznego i zabaw, nie zaś spekulacje handlowe i przemysłowe. Jerzy L.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.
Telegramy.

London 10 Czerwca. (W nocy). Na wczorajszym posiedzeniu Izby niższej, podsekretarz stanu w ministerstwie spraw zagranicznych, Fitzgerald odpowiadając na interpellację w tym przedmiocie oświadczył, że poseł angielski przy dworze florenckim lord Howard podał się do dymisji, że Anglja bynajmniej nie zapewniła Persji posiadania Heratu, i że rząd angielski kilkakrotnie czynił rządowi francuzkiemu przyjacielskie przedstawienia w przedmiocie wywozu murzynów. Mocja p. Locke King w przedmiocie rozszerzenia zasad prawa wyborczego, przeszła w drugim odczytaniu większością 226 głosów przeciw 164. Palmerston popierał ją w części, Disraeli milczał zupełnie.

W Izbie wyższej lord Malmesbury na interpellację lorda Arlies odpowiedział, że ostatnia odpowiedź Neapolu w przedmiocie wynagrodzenia dla maszynistów angielskich, jeszcze nienadeszła.

Pariz 11 Czerwca. (Z rana). Dzisiejszy *Moniteur* donosi, że wczoraj, odbyło się czwarte posiedzenie konferencji.

Dzisiejszy *Constitutionnel* mówi: Rząd tolerował wszelkie polityczne manifestacje po śmierci księżnej orleańskiej. Silny swoim ludowem pochodzeniem, bardzo mało zajmuje się pielgrzymkami, krytykami i złemi chęciami pojedynczych stronnictw.

Hamburg 9 Czerwca. Xiążę Brabancji podróżujący pod imieniem vice-hrabiego d'Ardenne, przybył tu dziś z rana z Kopenhagi, w towarzystwie pułkownika Goethal i kapitana Canoiz. J. Kr. W. stanął w hotelu europejskim.

Marsylja 9 Czerwca. Otrzymaliśmy tu wiadomości z Konstantynopola 2 b. m. Wielkie uroczystości i zabawy ludowe miały miejsce z okoliczności zaślubin młodych córek sultana.

Zawichrzenia w Kandji niepokoją bardzo Portę i rozrywają jej uwagę, którąby rada wyłącznie zwracała na sprawę Czarnogóry. Obawiają się, czy nowe wojsko wysłane dla Vely paszy, nie skłoni go do użycia gwałtownych środków.

Jeden dziennik uważany za pół-urzędowy oświadcza stanowczo, że Anglja i Turcja nie pozwolą nigdy na przekopanie kanału Suez.

W Pera zdarzył się smutny wypadek. W jednym na przedce urządzonym kościele greckim zawaliła się podłoga i 30 osób padło ofiarą.

Machina statku parowego *Dzeddah* pękła w chwili kiedy ten statek odpływał do Syrii, mnóstwo osób zginęło od poparzenia i uduszenia parą.

W dniu 14 było w Samsun trzęsienie ziemi. (*Independance Belge*).

A M E R Y K A.

New York 27 Maja. W senacie przedstawiony został bill nadający prezydentowi upoważnienie, aby w razie dopuszczenia się ze strony jakiegokolwiek, ublżenia fladze, ziemi, lub mieszkańcom Stanów Zjednoczonych, położył temu koniec przez użycie siły, i w razie potrzeby wszelkiego rodzaju odwetu.

Według raportów z San Luis, ostatni oddział wojska przeznaczonego do Utah, udał się do twierdzy Leavenworth. Względem postępu układów o pokój nie wiemy nic nowego. Generał Smith naczelny dowódca armji Stanów Zjednoczonych, umarł w twierdzy Leavenworth i miejsce jego objął brygadjer Hanney.

Paroływ *Tennessee* przywiózł do Orleans wiadomości z Vera Cruz po dzień 21 maja. Komunikacja między wnętrzem kraju i miastem Vera Cruz, została na nowo otwarta. Miasto to było przez trzy dni przez paroływ rządowy Guerera blokowane, ale kiedy mu się wyczerpał zapas węgla, ujrzał on się zmuszonym odpłynąć, aby się na nowo zaopatrzyć w potrzebne zapasy. Widoki reakcjonistów niepomysłnie stały, i konstytucjoniści będą mieli łatwe zwycięstwo. Wojna w Tampico skończyła się. Według wiadomości z Santa Fe, oddział meksykanów uderzył na obóz

indjan apaszów w bliskości twierdzy Tanne i schwytanym w nim mężczyzną, kobiety i dzieci do nogi wymordował.

— Wewnętrzny socjalny stan Ameryki okazuje się w bardzo niekorzystnym świetle, tak w sprawozdaniach obcych turystów, jak i samych amerykańczyków. *New York Herald* odzywa się w ten sposób o swoich krajowcach: „Co się mówi o Nowym Yorku, to śmiało można powtórzyć o całym kraju. Zbogacie się nie pracując, to teraz jest wielkim celem ogółu. Piękne domy, piękne ekwipáže i piękne ubranie, to sprężyny poruszające całe życie socjalne. Eksploatować kopalnie i koleje żelazne, za miliony sprzedawać towary a papiery kupować, to jest głównem założeniem set tysięcy amerykańczyków. Dla tego wszelkie rzemiosło znajduje się w rękach immigrantów. Ci robią nasze cegły, budują nasze domy, przyozdabiają je, podczas gdy młoda Ameryka zajmuje się próżnowaniem, a często przeciwnymi prawu czynami. Rewolwery noszone tu bywają otwarcie i bez skrupułu używane. Złodzieje i zbrojcy tłumami zarazają nasze miejsca rozrywki. W nocy nie można już wychodzić bez obawy z domu, i najobrzydliwsze morderstwa najgrawają się z rąk sprawiedliwości. Nasze więzienia stały się zbyt szczupłymi, i tylko od sprawiedliwości ludu należy się spodziewać ratunku. Nasze prawa są jakby pajęczyna, i pieniądze wszystko robią, przekupią sędziego, jednają nawet policję w pomoc bezprawiu. Oszukaństwa i fałszerstwa nawet w urzędach wyższych są chlebem powszednim. Kassy publiczne muszą być silnie strzeżone, a do prywatnych domów złodzieje dobijają się nocami bezkarnie. Nasze naukowe i dobroczynne instytucje służą tylko brudnym prywatnym interessom za narzędzie, przekupne kartki wyborcze, hańbę przynoszą urnom wyborczym. Nasze władze miejscowe są przedajne i nasi raprezentanci ludu otwarcie dają się przekupować. Jeśli zostanie zarządzane śledztwo, kończy się zwykle na niczem, a podczas gdy pojedyncze kościoły obwieszzone są złotem i srebrem, stutysiącami biednych nie dostaje domu Bożego dla odprawienia modlitwy. Religja równie jest poniżona jak polityczne i socjalne życie. Cóż tu uczynić można. Teorja naszych instytucji jest dobra, ale musimy z Horacjuszem zapytać: Quid leges sine moribus vanae proficiunt? (Na co się przydadzą prawa bez cnoty?) Może to złe w znacznej części i z tego pochodzi, że teorja tych instytucji nie jest dość dobra w zasadzie, tak przynajmniej zdawać się może, wnosząc po owocach o drzewie. (*Neue Pr. Zeit.*)

C Z A R N O G O R A.

Nord zawiera korespondencję z Raguzy 25go maja, zawierającą następujące szczegóły bitew pod Grahowem 10go, 11go i 13go maja.

W dniu 9tym maja turcy w liczbie 12,000 ludzi, pod dowództwem Kadri-paszy opuścili swoją pozycję w Klobuck, weszli przez Banjani na terytorjum czarnogórskie i zajęli miasteczko Grahowac. Armja turecka składała się z 5000 żołnierzy Nizam i 7000 nieregularnych czyli baszy-buzuków. Jak tylko turcy ukazali się na wzgórzach panujących nad miasteczkiem Grahowac, mieszkańcy według swego tradycyjnego zwyczaju, podpaliли swoje domy i uciekli jedni ku południowi do Szumac i Czelina, drudzy na wschód do okręgów czarnogórskich, gdzie zarazem unieśli byli w bezpiecznym schronieniu swoje trzody i ruchomości.

W Grahowac pozostała tylko garstka walecznych około 300 ludzi ze swemi dowódcami Antonim Dakowic, senatorem wojewodą Grahova Piotrem Filipow i kapitanem z Grahova Pajo Jezdow. Luka Markowina dowodził rajahami Heregowiny, którzy schronili się do Grabowa w chwili gdy wojsko tureckie weszło do Banjani.

Ta mała gromadka pod dowództwem Luka Vu-kałowicz atakowała w tymże dniu tylną straż otomańską i zabrała jej 13 koni. Ale nie mogła przeszkodzić jeździe nieprzyjacielskiej w połączeniu się z głównym korpusem armji w Grahowie. W tym ataku chrześcijanie stracili 15 ludzi, a turcy mieli 25 rannych i jednego ze swoich dowódców Baljubaszę poległego.

Turcy natychmiast zformowali obóz, rozbili namioty i zaczęli budować szańce, ale miejsce tak złe było wybrane, że nie nie przedsięwzięto dla zapewnienia sobie komunikacji z główną kwaterą w Banjani. Kadri-pasza który się chwalił że zgniecie Czarnogórców, nie považyl się nawet dać zająć otaczające wzgórze. Obozował on w pośrodku równiny stanowiącej okrągłą kotlinę opasaną górami. Sądził on się być bezpiecznym, ponieważ

niał jazdę; działa zostawił w tyle, nie zajmując się przypuszczalnością odwrotu, który sądził z pozoru niepodobnym do przypuszczenia nawet.

Tegoż dnia wieczorem i w nocy 500 czarnogórców z 6ciu działami przybyło z Tresmema do Grahowa. Dowodził nimi wielki wojewoda Mirko Petrowicz prezes senatu i brat xięcia Daniela, tudzież jego synowie Kerco Petrowicz, vice-prezes i były dowódca korpusu żandarmerji.

W dniu 10tym z rana, Mirko przedsięwziął rekonesans i przygotował szyk bojowy. Za podstawę swoich operacji, wybrał wzgórze znajdujące się naprzeciwko szaniec tureckich. Rozciągnął na tych wzgórzach gwardję xięcia pod rozkazami senatorów Dżuro Kusowac i wojewody Lubotyn, Piotra Filipow Wujowicz. Lewe skrzydło zajmowało linję naprzeciw zakrytej przez pół-pozycję turków. Składało się ono z milicji Niegusza, Cucy, Bulei, Czeklicy, Bajuj i Dolnokrajcy, pod dowództwem szwagra xięcia senatora Ivo Buykow Radonic.

Prawe skrzydło stanowili mieszkańcy z Cevo, Pieszewy, Komani i Zugaraz pod rozkazami senatora i wojewody Wukowicz, do którego przyłączyli się rajachowie Hercegowiny.

Srodek składali najwaleczniejsi z walecznych, nazwani anglikami Czarnogóry (Cernogórcy Englesy) Ceklicy i Lubotyńcy. Berdjanicy stanowili rezerwę z kolumną 500 czarnogórców.

Ponieważ spodziewano się ataku od strony Albanji, przeto xiążę kazał powiedzieć mieszkańcom okręgów Cermnicka i Lezanska, tudzież z Piperi, Cucy i Wasojewicy, aby nie łączyli się z armją Grahowa, ale byli gotowemi do odparcia nieprzyjaciela jeśliby od tej strony usiłował dostać się za góry.

W dniu 11tym maja o godzinie siódmej z rana, przy gęstym mgle turcy wyszli ze swoich szaniec i uderzyli na lewe skrzydło armji czarnogórskiej. Ta cofała się z wolna aby zwabić turków i oddalić ich od obozu, poczem ogólny wystrzał na całej linji, zmieszał ich szeregi i zmusił do nieporządnej ucieczki. Tymczasem lewe skrzydło czarnogórców usiłowało spędzić turków z ich pozycji pod Grahowem i turcy rzucili się z bagnetem w rękę na czarnogórców, którzy walczyli rozpaczliwie przez dwie godziny, podczas gdy nasze kolumny schodziły z gór na dolinę, dla zamknięcia wąwozu stanowiącego drogę do Banjani. Do powodzenia tego manewru, najwięcej przyłożyli się ludzie z Grahowa i Krosewicy, waleczący pod chorągwią czarnogórców i znający doskonale miejscowość.

Jednocześnie kolumny środkowe czarnogórców poszły prosto na szaniec nieprzyjacielskie bronione przez strzelców i wojsko regularne z straszną artylerją. Za ledwie pierwszy szwadron turecki rozpoczął szarżę przeciw atakującym, ci rzucili się na jego spotkanie z bronią w rękę i odparli go do obozu. Uderzenie było okropne, dowódca gwardji Dżuro Kusowac, człowiek olbrzymiej postawy i starożytniej odwagi, stanął na czele walecznych i rzucił się na szaniec wśród ognia artylerji i gradu kul karabinowych. Tu padł przebity stu kulmi ulubieniec xięcia wojewoda Lubotyn. Dla uniesienia go z pola, żołnierze jego narażali się na pewną śmierć i dziesięciu z nich przyplaciło życiem poświęcenie.

Była godzina 2ga po południu i turcy wszędzie odparci byli po za szaniec. Mgła pokrywająca dolinę, zmusiła obie strony do przerwania na chwilę zapasów. Ten dzień opłacili turcy 500 poległymi i 700 rannymi. Czarnogórcy uzyskali zwycięstwo za cenę 55 poległych i 100 rannych. Java Lazarow z Bulczy zabił własną ręką 7 turków nim został ranny. Bagnet najczęściej dał się weznaki czarnogórcom, którzy mieli tylko flinty i krótkie pałasze, dla tego odpierając piechotę turecką, czarnogórcy bili kolbami i rozstrzaskali przeszło 200 karabinów na głowach baszy-buzuków.

Ranni a szczególnie piechoty (nizam) traktowani byli z ludzkością, ale nie dawano pardonu baszy-buzukom, których okrucieństwa popelniane w Hercegowinie obudziły nieprzebraną nienawiść chrześcijan.

Po tej bitwie plan Mirki był wykonany, armja turecka została otoczona i odwrot jej do Banjani odcięty. (Nord.)

F R A N C J A.

Paryż 9 Czerwca. Panowie de Morny i de Persigny należą do szeregu zaproszonych, którzy jutro wyjeżdżają do Fontainebleau.

Dzisiaj zapewniają, że konferencje potrwać najmiej dwa miesiące, ale zdaje nam się że to

jest nieco przesadzone. Fakt podania przez Anglję rządowi neapolitańskiemu ultimatum w przedmiocie wynagrodzenia dla mechaników statku *Cagliari*, potwierdza się.

Zapewniano dzisiaj, że xiążę Napoleon udał się wczoraj do Fontainebleau, aby zakomunikować Cesarzowi, że zrzeka się projektu swego namiestnikostwa w Algierji, widząc że srodek ten spotyka niepokonane przeszkody. Nie wiemy jak dalece może być prawdziwą ta wieść o stanowczym kroku xięcia Napoleona, ale temu zaprzeczać nie można, że sprawa Algierji zostaje niejako w zawieszeniu, co jednak nie pociąga za sobą prawie zupełnego jej zaniechania. Wiemy wogóle, że Cesarz nie łatwo zrzeka się swoich ulubionych projektów. Najwięcej zatem jeśli można przypuścić niejaka modyfikację w formie tego projektu.

Wielkie wrażenie sprawił w Paryżu cyrkularz pana Ponsard prefekta Saony i Loary, do jego podwładnych urzędników, w przedmiocie energicznego wprowadzenia w wykonanie środków tyjących się konwersji dóbr szpitalnych na renty i nagana którą *Patrie* wyraziła względem tego okólnika. Nie wiemy czy pan prefekt, czy dziennik w pół-urzędowy wyraża rzeczywistą myśl rządu. Słychać wprawdzie o odwołaniu pana Ponsard z urzędu, ale to byłoby krzyżującą niesprawiedliwością, bo pan Ponsard nie rozwinął więcej gorliwości, nad to co przepisywał okólnik ministra spraw wewnętrznych, którego dotąd nie odwołano, a przytem prefekt dep. Côte d'Or poszedł za przykładem swego kolegi z dep. Saony i Loary, i wydał równie energiczny okólnik, w którym postępując krok w krok za okólnikiem ministra, tak kończy:

„Rząd ma w swoich rękach środki do wykonania tego postanowienia, których bezwątpienia nie będą potrzebował użyć, ponieważ przekonany jestem, że panowie ufni w zamiary rządu i jego miłość dobra publicznego, dopomagać mi będziecie swoją gorliwością i asilowaniem, aby o ile to od panów zależy może, zapewnić powodzenie równie wielkiego jak patriotycznego dzieła, którego celem jest zapewnić skuteczniejszą pomoc cierpiącym. (Ind. Belge.)

G R E C J A.

Ateny 5 Czerwca. Oboje królestwo Ichmość wyjechali w celu odbycia objazdu po wschodnich okręgach Grecji. (Le Nord.)

T U R C J A.

Konstantynopol 1 Czerwca. Ambassadorsowie Austrii i Anglji podmawiają dywan do oporu w kwestji Czarnogóry. P. Thouvenel ze swojej strony wystąpił do tej wielkiej rady w tonie surowym i groźnym. Oświadczył on, że okręty francuzkie nie oddalą się z Adryatyku, dopóki postawa wojska tureckiego, będzie zagrażała nowem starciem.

Dywan dał do zrozumienia p. de Lesseps, że byłby kontent gdyby przekopanie kanału Suez zostało przedsięwzięte bez upoważnienia, tak jak kolej którą budują anglicy. (Ne Nord.)

DONIESIENIA.

Przewodnik dla kupujących konie czyti zbiór zasad do ocenienia wad, zalet, oraz wieku konia i cech jego zewnętrznych, dla uniknięcia strat i zawodu z nadużyć nie rzetelnych handlarzy wynikających przez p. Sejfmana magistrę nauk weterynaryjnych, weterynarza referenta, w zarządzie głównym służby zdrowia, wyszedł z druku nakładem Alexandra **NOWOLECKIEGO** xięgarza, wprost kolumny Zygmunta Nr 457, i jest do nabycia we wszystkich znaczniejszych księgarniach i składach piśmiennych materiałów po kop. 75, prenumerować można także na wszystkich urzędach i stacjach pocztowych Królestwa, składając kop. 88 i pół z kosztami przesyłki pocztowej. Osoby zamieszkałe w Cesarstwie otrzymać mogą to dzieło za pośrednictwem ekspedycji gazet w Warszawie, lub wprost nadsyłając kop. 87 i pół pod adresem powyższej księgarni, która kosztem swoim do miejsca wskazanego prześle. (Nr. 301—1).

Dyrektor drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej. — Zawiadamia: że na drodze żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej z dniem 3 (15) czerwca r. b. pociągi wychodzić będą: z Warszawy do Częstochowy: pociąg towarowy nr 4szy o godzinie 6ej minut 30 rano; do Łowicza i Granicy: osobowo-towarowy nr 3ci o godz. 8ej rano; do Łowicza i Granicy: osobowy nr 5ty o godz. 5ej min. 30 po południu; do Łowicza: osobowo-towarowy nr 7my o godz. 7ej min. 80 wieczór. — Też pociągi przybywać będą: do Częstochowy: towarowy nr 4szy o godz. 8ej min. 30 wieczór; pociąg osobowo-towarowy nr 3ci przybędzie do Łowicza o godz. 41ej

min. 20 przed południem, do Granicy zaś o godz. 8ej min. 25 wieczór; pociąg osobowy nr 5ty do Łowicza o godz. 7ej min. 55, a do Granicy o godzinie 3ej rano. Pociągi powyższe wychodzić będą z Granicy do Łowicza i Warszawy: osobowo-towarowy nr 4ty o godz. 6ej min. 30 rano; do Łowicza i Warszawy: osobowy nr 6ty o godzinie 3ej z południa; z Częstochowy do Warszawy: pociąg towarowy nr 2gi o godz. 41ej min. 45 przed południem; z Łowicza do Warszawy i Granicy: osobowo-towarowy nr 8my o godz. 5ej min. 30 rano; z Łowicza do Warszawy: osobowo-towarowy nr 4ty o godz. 2ej min. 45 z południa; do Warszawy: osobowy nr 5ty o godz. 9ej min. 30 wieczór. — Pociągi te przybywać będą do Warszawy z Częstochowy: pociąg towarowy nr 2gi o godz. 8ej rano; z Łowicza: osobowo-towarowy nr 8my o godz. 9ej min. 5 rano; z Granicy i Łowicza: osobowo-towarowy nr 4ty o godzinie 7ej minut 25 po południu; z granicy i Łowicza przybędzie do Warszawy pociąg osobowy nr 6ty o godzinie 12ej min. 30 po północy. — Szczegółowe rozkłady jazdy znajdują się na wszystkich stacjach drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej. — *Rosenbaum.*

Mam honor zawiadomić PP. doktorów i szanowną publiczność, iż do składu przy mej aptece istniejącego, nadszedł tak dawno oczekiwany pierwszy transport wody krynickiej. — D. T. Heinrich w domu Petyskusa przy rogu ulicy Wierzbowej i Senatorskiej obok OO. Reformatorów. (Nr. 302—1).

PRZYJECHALI DO WARSZAWY. kowa nr 613, *Zabłocka*
Cieszkowski Paweł oby. Karolina ob. z Poznania nr 1774.

WYJECHALI Z WARSZAWY.
Byszewscy Romuald ob. do Kotkowa i Leonard ob. do Krośniewic, *Gadomski* Winc. ob. do Smoszewa, *Plaskowski* Sewe. oby. do Prażmowa, *Sadowski* Alex. ob. do Brześcia Lit., *Sakowicz* Jakób marszałek szlachty do Białegostoku, *Walewski* Lud. oby. do Zduńskiej Woli, *Juriewicz* Stani. marszałek szlachty gub. Witebskiej do Paryża, *Stecki* Hen. ob. do Paryża, *Zukowski* Piotr sztabrotmistrz do Karlsbad.

— Wczoraj odpłynęło na dół rzeki Wisły statkiem parowym *Narew* osób 35, przypłynęło zaś z dołu statkiem *Pilica* osób 29.

— W dniu wczorajszym przyjechało do Warszawy koleją żelazną osób 602, wyjechało 279.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ dnia 14 Czerwca 1858 roku.

	żądano		płacono			
	Rs.	kop.	Rs.	kop.		
Monety.						
Pół-imperjały rosyjskie	—	—	5	42		
Dukaty hollenderskie nowe ważne	—	—	—	—		
Papiery.						
Obli. skar. (4%) za 100 rs. (oprócz kup.)	90	93	—	—		
Bilety skarbu królestwa Polskie. (4% 3/4)	—	—	—	—		
Listy zastawne białe II okresu (oprócz kuponu) (4%) za 100 złp.	—	—	—	—		
Listy zastawne białe III okresu (oprócz kuponu) (4%) za 15 rs.	14	80	14	77		
Obligacje cząstkowe na 500 zł. (oprócz kuponu) (4%)	—	—	—	—		
Cert. banku na obl. cz. lit. A na 300 zł.	—	—	—	—		
" " lit. B. na 200 zł. bez proc. procentowe (5%)	—	—	—	—		
Dowody Rom. Centr. Likwid. za 100 zł.	—	—	—	—		
Nowa rosyjska pożyczka z roku 1854 oprócz kuponu (5%)	—	—	—	—		
" " z roku 1855	—	—	—	—		
Akcje Głównego Towarzystwa Rosyjskiego dróg żelaznych, praemium.	—	—	—	—		
Oblig. Wspólki Żeglugi Parowej w Królestwie Polskiem (5%) za rs. 750	—	—	—	—		
W o x l e z dnia 14 b. m.						
Berlin	100 Tal.	2 M.	99	45	99	30
"	100 Tal.	k. t.	—	—	—	—
Gdańsk	100 Tal.	2 M.	—	—	—	—
"	100 Tal.	k. t.	—	—	—	—
Hamburg	300 BMk.	2 M.	149	70	—	—
Londyn	1 Ft. St.	3 M.	6	63	6	62
Moskwa	100 Rs.	k. t.	—	—	99	16
Petersburg	100 Rs.	1 M.	—	—	99	50
"	100 Rs.	k. t.	—	—	—	—
Paryż	300 Fran.	2 M.	79	50	—	—
"	300 Fran.	1 M.	—	—	—	—
Wiedeń	150 Zł. R.	2 M.	97	20	—	—
Wrocław	100 Tal.	2 M.	—	—	—	—

Wartość kuponu bieżącego od obl. skar. Rs. — kop. 82 1/2 od listów zastawnych kop. 28 1/2 od nowej rosyjskiej pożyczki Rs. — kop.

TEATR WIELKI. Dziś: *Alexander Stradella*.
TEATR ROZMAITOSCI. Jutro: *Wiczy*.